

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea cererii de recurs depusă de Întreprinderea Municipală „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Luca Nicolae împotriva Întreprinderii Municipale „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”, cu privire la anularea ordinului de aplicare a sancțiunii disciplinare, încasarea compensației în locul restabilirii la muncă, compensarea salariului pe perioada absenței forțate de la locul de muncă, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 17 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău,

*(Dosarul nr. 2ra-342/24
NR PIGD 2-22190802-01-2ra-18032024)*

Recursul este vădit neîntemeiat. Art. 433 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă. Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de casare a ei.

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, jud. I. Chironeț
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, jud. A. Pahopol, A. Malîi, R. Pulbere

20 august 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților cererea de recurs depusă de Întreprinderea Municipală „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Oxana Parfeni, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 27 decembrie 2022, Luca Nicolae a depus cerere de chemare în judecată împotriva Întreprinderii Municipale „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”, cu privire la anularea ordinului de aplicare a sancțiunii disciplinare, încasarea compensației în locul restabilirii la muncă, compensarea salariului pe perioada absenței forțate de la locul de muncă, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

2. În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantul a indicat că, prin Ordinul directorului interimar al Întreprinderii Municipale „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” nr. *** din ***, s-a aplicat salariatului Secției parc-auto, șofer clasa 1, Nicolae Luca pentru încălcarea disciplinei muncii, sancțiune disciplinară sub formă de concediere, conform art. *** din Codul muncii. Prezentul ordin i-a fost adus la cunoștință la 18 noiembrie 2022.

3. Pentru emiterea ordinului nr. *** din ***, administrația Întreprinderii Municipale „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” a reținut, în esență că, prin acțiunile și inacțiunile sale directe, reclamantul a dat dovadă de atitudine neglijentă față de unitatea de transport de model ***, n/î: ***, cauzând prejudiciu, conform raportului de expertiză extrajudiciară, cu numărul de ordine 08/886 din ***, în sumă de 15158 lei de lei, astfel încălcând prevederile art. 338 lit. f) din Codul muncii, potrivit căreia, salariatului îi revine răspunderea materială deplină pentru prejudiciul cauzat angajatorului în timpul îndeplinirii obligațiilor de muncă, precum și pct. 6.1 și pct. 6.2. din contractul cu privire la răspunderea materială individuală deplină nr. *** din ***, și anume prin neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a obligațiilor sale, exprimate prin distrugerea bunurilor mobile încredințate.

4. A menționat că ordinul de concediere se pretinde a fi emis la 4 noiembrie 2022 și expediat la 9 noiembrie 2022, însă din ștampila aplicată de către Oficiul poștal pe plicul de expediere reiese că a fost expediat la 15 noiembrie 2022. Reclamantul a susținut că, de facto, ordinul nu a fost emis la 4 noiembrie 2022, dar în perioada în care el se afla în concediu medical, fiind supus unei intervenții chirurgicale. Astfel, la 8 noiembrie 2022, a informat administrația societății despre faptul că se va afla în concediu medical, fiind supus unei intervenții chirurgicale.

5. În perioada de până la concediul medical și anume în ziua de 04 noiembrie 2022 (vineri) și 07 noiembrie 2022 (luni) s-a aflat la serviciu, însă ordinul nu i-a fost adus la cunoștință, art. 81 alin. (3) din Codul muncii

stipulează expres că ordinul de concediere se aduce la cunoștință cel târziu la data eliberării din serviciu. Mai mult, însăși pct. 5 din dispozitivul ordinului contestat indică asupra faptului că această prevedere legală nu a fost respectată.

6. Totodată, reclamantul a susținut că ordinul contestat nu a fost emis în corespundere cu normele legale și circumstanțele pretinse că au fost constatate. Or, motivarea și dispozitivul se contrazic reciproc. Astfel, în motivare pârâta, de facto și de iure, a pretins tragerea reclamantului Nicolae Luca la răspundere materială deplină, iar în dispozitiv dispune tragerea la răspundere disciplinară prin concedierea acestuia.

7. Mai mult decât atât, art. 81 alin. (3) din Codul muncii stipulează că, ordinul (dispoziția, decizia, hotărârea) angajatorului cu privire la încetarea contractului individual de muncă trebuie să conțină referire la articolul, alineatul, punctul și litera corespunzătoare din lege.

8. La caz, pârâta, cu trimitere la prevederile art. 206 din Codul muncii, a dispus concedierea salariatului Nicolae Luca fără a indica temeiul din art. 86 din Codul muncii, pe care l-a reținut pentru concediere. Așadar, Întreprinderea Municipală „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” urma să indice cert temeiul de drept prevăzut de art. 86 din Codul muncii, pe care îl considera aplicabil salariatului Nicolae Luca. Or, art. 86 alin. (1) din Codul muncii stipulează că concedierea reprezintă desfacerea din inițiativa angajatorului a contractului individual de muncă pe durată nedeterminată, precum și a celui pe durată determinată pentru motivele indicate separat la litera a - z.

9. Respectiv, pârâta avea obligația, în conformitate cu dispozițiile art. 206 din Codul muncii, să indice motivul/temeiul de la art. 86 din Codul muncii, care fundamentează concedierea salariatului. Astfel, pretinsa abatere disciplinară trebuia să fie încadrată într-un temei prevăzut de art. 86 din Codul muncii și să fie menționat expres în ordinul de concediere.

10. A susținut că, circumstanțele descrise de pârâtă, în ordinul contestat, nu se regăsesc în temeiurile prevăzute de art. 86 alin. (1) lit. g)-r) din Codul muncii. Trimiterea vagă la prevederile art. 206 din Codul muncii mai indică asupra neglijării prevederilor art. 206 alin. (5) din Codul muncii, potrivit căruia, la aplicarea sancțiunii disciplinare, angajatorul trebuie să țină cont de gravitatea abaterii disciplinare comise și de alte circumstanțe obiective.

11. Din considerentele menționate, reclamantul a susținut că ordinul nr. *** din *** este unul ilegal și neîntemeiat, și urmează a fi anulat, iar angajatorul obligat să repare prejudiciul material și moral cauzat, în locul restabilirii la locul de muncă, încasarea unei compensații suplimentare în mărime de 3 salarii medii lunare ale salariatului Nicolae Luca.

12. A menționat că la stabilirea salariului pentru absența forțată de la muncă urmează să se țină cont de toate plățile salariale, inclusiv sporurile, suplimentele și adaosurile, de care a fost privat ilegal salariatul Nicolae Luca, plăți care se includ în despăgubirea definitivă de art. 90 din Codul muncii. Or, potrivit art. 130 alin. (1) din Codul muncii, salariul include salariul de bază (salariul tarifar, salariul funcției), salariul suplimentar (adaosurile și sporurile la salariul de bază) și alte plăți de stimulare și compensare.

13. Totodată, la aprecierea cuantumului prejudiciului moral, urmează a fi luat în calcul că salariatul Nicolae Luca a fost supus unei hârțuiri continue din partea administrației pârâtei, care la 3 octombrie 2022, printr-un ordin absolut ilegal l-a sancționat disciplinar cu muștrare. Astfel, modul de operare al administrației indică asupra încercării de a înlătura salariații neconvenabili, motiv din care reacția organului de jurisdicție a muncii trebuie să fie una pe măsură, care să curme pentru viitor așa gen de practici.

14. Reieșind din conduita Întreprinderii Municipale „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”, într-un moment în care reclamantul Nicolae Luca avea probleme de sănătate, comportament care a generat sentimente de anxietate, stres și neliniște, sentiment de neputință, sentiment de frustrare, nedreptate și umilință, incertitudine de lungă durată, perturbare a vieții, diminuare a reputației, pierderea de oportunitate, amărăciuni și chiar disperare, care i-au afectat grav starea psihică și iau deteriorat sănătatea, iar consecințele lor se manifestă până în prezent, astfel fiindu-i cauzat un prejudiciu moral, pe care îl estimează în sumă de 50 000 de lei.

15. Reclamantul a solicitat anularea ordinului de aplicare a sancțiunii disciplinare nr. *** din ***, încasarea compensației în locul restabilirii la muncă în mărime de 3 salarii medii lunare ale salariatului, compensarea salariului pe perioada absenței forțate de la locul de muncă pentru perioada ***și până la data restabilirii în funcție, repararea prejudiciului moral în mărime de 50000 de lei și a cheltuielilor judiciare în mărime de 7000 de lei.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

16. Prin hotărârea din 3 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Luca. S-a anulat ordinul directorului al Întreprinderii Municipale „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” nr. *** din ***privind aplicarea în privința lui Nicolae Luca a sancțiunii disciplinare sub formă de concediere. În locul restabilirii la locul de muncă, s-a încasat din contul Întreprinderii Municipale „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” în beneficiul lui Nicolae Luca a unei compensații în mărime de 3 salarii medii lunare ale salariatului. S-a încasat din contul Întreprinderii Municipale „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” în beneficiul lui Nicolae Luca salariul mediu lunar pe perioada lipsei forțate de la locul de muncă începând cu ***până la data restabilirii în funcție, cu reținerea contribuțiilor de stat, prejudiciul moral în mărime de un salariu mediu lunar al reclamantului de până la concedierea acestuia din funcție, precum și cheltuielile de judecată cu titlu de asistență juridică în mărime de 7 000 de lei. În rest, pretenția lui Nicolae Luca cu privire la compensarea prejudiciului moral s-a respins.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

17. La 15 martie 2023, Întreprinderea Municipală „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 3 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii contestate, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a cererii de chemare în judecată depusă de Nicolae Luca.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

18. Prin decizia din 17 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de apel depusă de Municipală „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” și s-a menținut hotărârea din 3 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

19. În consolidarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că Nicolae Luca a fost angajat în calitate de șofer la Parcul auto și mecanizare al Întreprinderii Municipale „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” pe perioadă nedeterminată, începând cu 3 februarie 2022 în baza contractului individual de muncă nr. *** din aceeași dată.

20. De asemenea, la 3 februarie 2022 între Întreprinderea Municipală „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” și Nicolae Luca a fost încheiat contractul cu privire la răspunderea materială individuală deplină nr. ***, conform căruia salariatul poartă răspundere materială individuală deplină pentru neasigurarea integrității bunurilor transmise lui de către angajator.

21. Conform actului de predare-primire a autoturismului Bazei Transport Auto din cadrul Întreprinderii Municipale „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” or. Chișinău din ***, lui Nicolae Luca i-a fost predat autoturismul de marca *** cu numărul de înmatriculare ***, anul fabricării ***.

22. Prin ordinul nr. *** din *** cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare emis de directorul Întreprinderii Municipale „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”, reclamantul/intimatul Luca Nicolae, pe lângă alți angajați, a fost sancționat cu sancțiune disciplinară sub formă de mustrare pentru faptul că, la 19 septembrie 2022, șoferii, inclusiv reclamantul, au transportat angajații întreprinderii nu la locurile de lucru, dar la sediul Întreprinderii Municipale „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” pe str. ***, *** din mun. Chișinău.

23. La 19 octombrie 2022, prin ordinul nr. 138 emis de directorul interimar al Întreprinderii Municipale „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”, s-a dispus inițierea anchetei de serviciu în scopul elucidării depline și obiective a tuturor circumstanțelor de fapt și de drept pentru a stabili persoanele responsabile care au admis deteriorarea unității de transport de marca *** cu numărul de înmatriculare ***, crearea comisiei de anchetă și stabilit termen pentru prezentarea raportului cu privire la rezultatele anchetei și propunerile Comisiei de anchetă.

24. Potrivit actului de constatare din ***, întocmit de către angajații Secției control intern și pază, fiind desfășurată examinarea vizuală a autovehiculului de model ***, anul fabricației 2021, număr de înmatriculare ***, ce aparține Întreprinderii Municipale „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”, parcat

pe teritoriul parcului auto al întreprinderii, au constatat vizual că autovehiculul menționat are semne de deteriorare a barei de protecție, remorcii, sistemului iluminare spate, oglinda retrovizorie partea dreaptă, ușa partea dreaptă, aripa stângă față, precum și schimbarea neautorizată a construcției autoturismului, manifestată prin sudarea unui dulap metalic pe cadrul autoturismului.

25. La 1 noiembrie 2022, Nicolae Luca a prezentat explicații și a argumentat motivele din care s-au produs deteriorările autoturismului de model ***, anul fabricației ***, număr de înmatriculare ***, transmis acestuia, recunoscând defecțiunea autoturismului doar în ceea ce ține de ușa dreaptă, în rest, invocând că defecțiunile s-au produs în timpul lucrului.

26. Prin ordinul nr. 425-p din 4 noiembrie 2022 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare emis de directorul Întreprinderii Municipale „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”, reclamantul/intimatul Nicolae Luca, conform art. 201, art. 202, art. 206-210, din Codul muncii, a fost sancționat cu sancțiune disciplinară sub formă de concediere.

27. Instanța de apel a notat că sancțiunile disciplinare pot fi aplicate numai în cazul săvârșirii cu vinovăție a unei fapte în legătură cu munca, prin care s-au încălcat de către salariat normele legale, regulamentul intern, contractul individual de muncă sau contractul colectiv de muncă aplicabil, ordinele și dispozițiile legale ale conducătorilor ierarhici, totodată acestea constituind mijloace de constrângere prevăzute de lege în scopul apărării ordinii disciplinare, dezvoltării spiritului de răspundere pentru îndeplinirea conștiincioasă a îndatoririlor de serviciu, respectării normelor de comportare și prevenirii producerii unor acte de indisciplină.

28. De asemenea, instanța de apel a reținut că aplicarea sancțiunilor disciplinare constituie atributul angajatorului/organului disciplinar, care dispune de prerogative disciplinare, având competența de a individualiza sancțiunea disciplinară aplicabilă în raport cu gravitatea abaterii disciplinare, cu luarea în considerare a împrejurărilor în care a fost comisă fapta, a gradului de vinovăție, a consecințelor abaterii disciplinare.

29. Legea nu precizează elementele constitutive ale ordinului de aplicare a sancțiunii disciplinare, însă, aplicând prin analogie cu acte legale, urmează ca ordinul să conțină numele celui vinovat, motivarea de fapt, descrierea abaterii, împrejurările în care s-au produs, motivația în drept, indicare expres a textelor din Codul muncii și alte legi care prevăd obligațiile de serviciu ce au fost încălcate, cât și cele care stabilesc sancționarea respectivă, or, neindicarea motivelor ce au determinat sancționarea sau menționarea lor în ordin, atrage nulitatea ordinului de aplicare a sancțiunii disciplinare.

30. În același timp, legea indică expres ca elemente constitutive obligatorii ale ordinului de încetare a contractului individual de muncă referirea angajatorului la articolul, alineatul, punctul și litera corespunzătoare din lege.

31. La acest capitol, instanța de apel a stabilit că, potrivit ordinului nr. 425-p din 4 noiembrie 2022, intimatul/reclamantul Nicolae Luca a fost sancționat disciplinar pentru acțiuni care au dus la deteriorarea unității de transport încredințate de model ***, anul fabricației ***, număr de înmatriculare ***, prin

care a fost cauzat angajatorului un prejudiciu, estimat potrivit Raportului de expertiză extrajudiciară numărul *** din *** la suma de 15 158 de lei, apreciate ca încălcare de către salariatul Nicolae Luca a dispozițiilor pct. 16 lit. I) din Regulamentul intern al Întreprinderii Municipale „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”, potrivit căruia acesta era obligat să informeze angajatorul sau conducătorul nemijlocit despre orice situație care prezintă pericol pentru integritatea patrimoniului angajatorului, a art. 338 lit. f) din Codul muncii, conform căreia salariatului îi revine răspunderea materială deplină pentru prejudiciul cauzat angajatorului în timpul îndeplinirii obligațiilor de muncă și pct. 6.1 și 6.2 din contractul cu privire la răspunderea materială individuală deplină nr. 202/22 din 3 februarie 2022, în temeiul căreia salariatul răspunde material deplin pentru cauzarea prejudiciilor angajatorului din culpă sau disciplinar prin atribuirea sancțiunilor disciplinare prin nerespectarea condițiilor contractului, manifestate prin neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a obligațiilor ce reies din contract sau legislația muncii, exercitarea cu încălcarea atribuțiilor prevăzute de contract și distrugerea sau pierderea bunurilor mobile încredințate salariatului pentru exercitarea atribuțiilor prevăzute de contract.

32. Astfel, instanța de apel a subliniat că, deși angajatorul a făcut referire în ordin la temeiurile care au stat la baza stabilirii sancționării respective, indicând norma din Codul muncii, din contractul cu privire la răspunderea materială individuală deplină nr. 202/22 din 3 februarie 2022, din Regulamentul intern al Întreprinderii Municipale „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”, acesta nu conține expres referire la articolul, alineatul, punctul și litera corespunzătoare din art. 86 din Codul muncii.

33. Instanța de apel a notat că importanța indicării exprese în ordinul contestat a articolului, alineatului, punctului și literei corespunzătoare din art. 86 din Codul muncii, care au stat la baza concedierii intimatului/reclamantului Nicolae Luca, este dictată de faptul că art. 206 din Codul muncii, reținut de către Întreprinderea Municipală „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”, prevede că pentru încălcarea disciplinei de muncă, angajatorul are dreptul să aplice față de salariat concedierea în temeiurile prevăzute la art.86 alin.(1) lit. g)-r), ceea ce nu se atestă la caz.

34. Prin urmare, instanța de apel a considerat ca fiind întemeiată poziția primei instanțe referitor la anularea ordinului de concediere nr. *** din ***, ca fiind emis cu încălcarea legislației muncii.

35. În conformitate cu dispozițiile art. 90 din Codul muncii, instanța de apel a apreciat ca fiind întemeiat raționamentul instanței de fond, potrivit căruia, angajatorul, în locul restabilirii la locul de muncă, urmează să plătească lui Nicolae Luca o compensație în mărime de 3 salarii medii lunare ale salariatului, precum și să repare prejudiciul cauzat acestuia și să-i achite salariul pentru perioada privării ilegale de a munci, în mărimea salariului mediu al acestuia, începând cu data concedierii până la data restabilirii în funcție, cu reținerea contribuțiilor de stat și prejudiciul moral în mărime de 1 salariu mediu lunar al reclamantului de până la concedierea acestuia din funcție.

36. Totodată, instanța de apel a considerat întemeiată concluzia instanței de fond de a compensa reclamantului cheltuielile de asistență juridică în sumă de 7000 de lei.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

37. La 18 martie 2024, Întreprinderea Municipală „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 17 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 03 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi decizii prin care cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Luca să fie respinsă.

SOLICITAREA RECURENTULUI

38. În motivarea recursului, cu reiterarea motivelor de fapt și de drept anterior expuse, recurentul a invocat că instanța de fond, cât și instanța de apel au emis acte de dispoziție nemotivate și în contradicție cu circumstanțele de fapt neelucidate ale cauzei.

39. La 07 mai 2024, Curtea Supremă de Justiție a expediat intimatului copia recursului declarat de Întreprinderea Municipală „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”, creând astfel participanților la proces condiții egale de a cunoaște modul de derulare a procedurii în recurs, cât și le-a acordat, întru asigurarea respectării principiilor contradictorialității și disponibilității în drepturi, posibilitatea de depunere a referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire, extrasul din poșta electronică, anexate la materialele dosarului.

40. Până la examinarea admisibilității recursului, intimatul nu a făcut uz de dreptul său procedural de a depune referință.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

41. Art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.”

42. Art. 433 din Codul de procedură civilă:

„ (1) Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

- a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1);
- a¹) recursul este depus împotriva unui act ce nu se supune recursului, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 429 alin. (5);
- b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art.434;
- c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;
- d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat;

e) problema juridică invocată în recurs nu este de o importanță fundamentală pentru dezvoltarea jurisprudenței;

f) recursul este vădit neîntemeiat.

(2) Recursul declarat în temeiul art. 432 alin. (1) lit. e) nu poate fi declarat inadmisibil în temeiul alin. (1) lit. e) din prezentul articol.”

43. Art. 432 din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;

d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin. (1) lit. d)-f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

44. Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei în ședință publică la 17 octombrie 2023. La 16 ianuarie 2024, decizia motivată din 17 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată, prin intermediul poștei electronice, Întreprinderii Municipale „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele cauzei (119).

45. Astfel, cererea de recurs depusă de Întreprinderea Municipală „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”, la 18 martie 2024, se consideră depus în termenul stabilit de lege.

46. Din analiza prevederilor legale reținute supra, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, urmează să însușească în condițiile Codului de procedură civilă exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil bazat pe temeuri concludente și serioase. Astfel, normele citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

47. În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că Codul de procedură civilă dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva

invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate.

48. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

49. Instanța de recurs atestă că motivele de casare, invocate în recurs, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de instanța de apel și nu relevă interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural sau că aceasta s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

50. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul depus de Întreprinderea Municipală „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”, nu conține argumente concrete față de decizia instanței de apel, ci s-a limitat la o simplă exprimare a dezacordului cu soluția pronunțată. Recursul nu îndeplinește condițiile legale de admisibilitate, întrucât nu conține motive de drept și nici temeiuri care să justifice reformarea deciziei recurate.

51. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii/deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 din Codul de procedură civilă.

52. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată.

53. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate instanței de apel și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretări și/sau aplicări eronate a prevederilor legale de către instanța de apel, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unei asemenea pretenși argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

54. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor. Astfel, motivarea

oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

55. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

56. Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p.141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

57. În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a aprecia recursul declarat de Întreprinderea Municipală „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”, ca fiind inadmisibil.

58. Ținând cont de cele expuse supra și în temeiul art. 431 alin. (1), alin. (2), art. 433 alin. (1) lit. f), 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de Întreprinderea Municipală „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”, împotriva deciziei din 17 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Oxana Parfeni

